

Quick scan flora en fauna

Boogaardweg 2 Zonnemaire

In opdracht van: DLV

26 mei 2021

Colofon

© 2021 Laneco / DLV

Tekst en samenstelling: R. Eversteijn

Tweede lezer:

Projectnummer: 84.21.01

In opdracht van: DLV

Wijze van citeren: Eversteijn. R. (2021). *Quick scan flora en fauna Boogaardweg 2, Zonnemaire*. Laneco, Ede .

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	5
2	TOETSING	6
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	6
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	6
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	7
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	7
3	CONCLUSIE	15
3.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	15
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	15
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	15
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	15
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	18
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST	22

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Boogaardweg 2 te Zonnemaire is de sloop van een huisje en de nieuwbouw van een woonhuis voorzien. In opdracht van DLV heeft Laneco de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming en een quick scan flora en fauna uitgevoerd.

In deze quick scan zijn de geschiktheid van het habitat voor beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen.

Afbeelding 1.1: rood omlijnd het af te breken huisje en geel omlijnd de locatie voor de nieuwe woning aan de Boogaardweg 2 te Zonnemaire (ondergrond: Google Earth).

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied aan de Boogaardweg 2 ligt in het dorp Zonnemaire, gemeente Schouwen-Duiveland, provincie Zeeland. Het perceel ligt ten westen van Zonnemaire, aan de noordzijde van SchouwenDuiveland en is een onderdeel van een agrarisch bedrijf. Op het erf staat een woonhuis en diverse grote metalen loodsen die gebruikt worden voor opslag als aardappelen en winterwortel, en twee uit steen opgetrokken grote schuren en een klein huisje.

Het plangebied zelf bestaat uit twee delen. Deel 1; een te slopen klein huisje en deel 2; een deel van een akker waarop een woonhuis wordt gerealiseerd.

Het te slopen huisje is één van de meerdere aanwezige opstallen op het erf en staat aan de oostzijde aan de buitenzijde van het erf. Het huisje, een uit steen opgetrokken één verdieping hoog gebouw met een dakpannen dak, is al geruime tijd niet meer onderhouden en buiten gebruik. Er zit geen spouw in de muur en de dakpannen sluiten niet goed meer op elkaar aan. Aan de achterzijde van het huisje staat een enkele solitaire boom en een grote taxus (*Taxus*). Rondom het huisje is verder bestrating.

De akker waarop het nieuwe woonhuis geplaatst zal worden is nu nog in gebruik voor de teelt van winterwortel. Langs de akker is een strook groen met enkele jonge bomen en struiken zoals els (*Alnus*), beuk (*Fagus sylvatica*) en meidoorn (*Crataegus*).

Aan de voorzijde van de akker loopt een smalle sloot met hoogstaand gras en fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*).

Men is voornemens om het huisje te slopen en een deel van de akker te gebruiken voor de bouw van een nieuw woonhuis.

Afbeelding 2: Indrukken van het plangebied met links de akker waarop het woonhuis zal worden gerealiseerd en rechts het te slopen huisje (foto's: Laneco).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Bij het opstellen van deze rapportage is gebruik gemaakt van openbare verspreidingsgegevens (zie bijlage 2: literatuurlijst) en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2010-2021). Met deze gegevens kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soorten. De gegevens betreffen echter alleen relatief globale verspreidingsgegevens. Het onderzoek is dan ook vooral gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog.

De aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

Op 5 mei 2021 heeft ecooloog R. Eversteijn van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Het doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van het habitat voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied is geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er verdwijnt geen NNN-gebied door de werkzaamheden. Gezien de aard van de ingreep (het betreft geen wijziging in het bestemmingsplan en het ligt niet binnen het NNN) worden negatieve effecten op NNN-gebied uitgesloten.

2.2.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere provinciale natuurbeleidskaders van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn in dit kader dan ook geen consequenties te verwachten.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ruim 2 kilometer meter afstand van het Natura 2000-gebied 'Grevelingen'. Door de beoogde ontwikkeling gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Externe effecten van de werkzaamheden, zoals geluid, licht en trilling op de omliggende Natura 2000-gebieden kunnen gezien de afstand, de tussenliggende elementen en de beperkte ontwikkelingen worden uitgesloten. Op de akker wordt een nieuwe woning gerealiseerd. Dit heeft mogelijk effect op het nabijgelegen Natura 2000-

gebied. Een Aerius berekening is nodig om aan te kunnen tonen of de extra uitstoot effect heeft op het nabij gelegen Natura 2000-gebied. Een Aerius berekening maakt geen onderdeel uit van deze quick scan.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hier niet van toepassing.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen. Het plangebied waarop het huisje staat is volledig bestraat en het plangebied waarop de nieuwe woning wordt gerealiseerd bestaat uit een akker die in gebruik is voor de teelt van voedsel. Vanwege dit door de mens volledig beïnvloed milieu worden beschermde soorten vaatplanten uitgesloten binnen het plangebied.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016), www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2010-2021).

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen, wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is in de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van de volgende relevante zoogdieren: Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*), steenmarter (*Martes Foina*), waterspitsmuis

(*Neomys fodiens*) en de kleine marterachtigen wezel (*Mustela nivalis*), hermelijn (*Mustela erminea*) en bunzing (*Mustela putorius*).

Een belangrijke voorwaarde voor de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel is de aanwezigheid van voldoende voedsel. De volledige bestraatte omgeving zonder natuurlijke dekking is geen geschikte omgeving voor deze soorten. Ook de akker die volledig uit zandgrond bestaat, zonder dekking is geen geschikte omgeving voor kleine marterachtigen. De begroeiing in de vorm van kleine bomen en struiken aan de rand van de akker biedt wel geschikte dekking voor kleine marterachtigen. De begroeiing is echter nog heel jong en het betreft een vrij geïsoleerd lijnelement. Mogelijk dat passerende dieren hier tijdelijk gebruik van maken om zich te verplaatsen. De begroeiing wordt echter slechts ter grootte van een inrit verwijderd en blijft daardoor functioneel intact. Het verwijderen van dit kleine deel zal geen invloed hebben op het leefgebied van kleine marterachtigen. Effecten op kleine marterachtigen wordt dan ook uitgesloten.

Steenmarter is een typisch gebouwbewonende soort die binnen in menselijke bebouwing kan voorkomen. Binnen het plangebied zijn echter geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van steenmarter (latrines, vettige sporen, prooiresten). Ook is de toegang tot het plangebied vanuit de omgeving beperkt door de afwezigheid van dekking. Aanwezigheid van steenmarter kan worden uitgesloten.

Waterspitsmuis is te vinden langs beken, rivieren, sloten en plassen. Binnen een straal van 500 meter dient schoon water aanwezig te zijn, met een goed ontwikkelde watervegetatie en begroeide flauwe oevers met voldoende schuilmogelijkheden. De watergang langs de akker is diep uitgesneden, zeer ondiep en heeft zeer beperkte dekking. Bovendien worden de watergangen zelf niet aangetast. Effecten op waterspitsmuis binnen het plangebied wordt uitgesloten.

Europees beschermde soorten

Van de Europees beschermde zoogdiersoorten is uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van de Noordse woelmuis. De Noordse woelmuis leeft in natte terreinen met hoge vegetatie als riet en graslanden. Een droge akker en volledig verharde bestrating rondom het huisje is geen geschikte omgeving voor Noordse woelmuis. De aanwezige watergang is diep ingesneden en niet geschikt voor deze soort. Bovendien wordt de watergang niet aangetast. Effecten op Noordse woelmuis kunnen worden uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopinschattingen tijdens de veldverkenning worden negatieve effecten op nationaal en Europees beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als gevolg van de geplande werkzaamheden binnen het plangebied uitgesloten. In dit kader zijn geen vervolgpcedures nodig. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke

ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast. Wel geldt altijd de zorgplicht.

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016), *Atlas van de Nederlandse vleermuizen* (Limpens et al., 1997) en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2010-2021).

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus*

serotinus), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. Gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen. Gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied

Het plangebied met het huisje is door de afwezigheid van groene elementen en geringe grootte geen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De akker kan door verschillende vleermuissoorten worden gebruikt om te foerageren. Vleermuizen foerageren onder andere langs bosranden, houtwallen, boven open plekken, paden en lanen. De bomen trekken insecten aan, waar de vleermuizen op jagen.

Vliegroute

De bebouwing en de bomen rondom het plangebied vormen bescherming om in de luwte hiervan te kunnen foerageren. Ze staan echter niet in verbinding met andere lijnelementen en vormen daardoor geen onderdeel van een vliegroute. Bovendien worden hier geen ingrepen uitgevoerd. Negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes worden dan ook uitgesloten.

Verblijfplaatsen

In het plangebied staan geen bomen met geschikte holtes voor vleermuizen. Bovendien wordt het huidige aanwezige groen op enkele lage struiken bij de akker na, niet aangetast. Het huisje heeft geen openingen in de muren die ruimte geven aan achterliggende mogelijke verblijfplaatsen. Het dakpannen dak is verouderd en de dakpannen sluiten niet goed op elkaar aan. Hierdoor ontstaan openingen die toegang tot de half open zolder bieden. Het dak is echter dermate verouderd dat er teveel gaten en toegangsmogelijkheden tot de zolder zijn ontstaan. Hierdoor waait het op zolder en is er sprake van een behoorlijke tocht. De dakpannen zijn aan de binnenzijde gedeeltelijk afgetimmerd maar de aftimmering is van zeer slechte kwaliteit waardoor er geen droge, tochtvrij ruimtes zijn. Er zijn ook geen uitwerpselen van vleermuizen op de zolder aangetroffen.

De beneden verdieping is weliswaar bereikbaar vanaf de zolder maar biedt zelf geen geschikte opening en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Gezien de hoeveelheid aanwezige spinrag is deze ruimte al langere tijd niet bezocht door mens of dier. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig.

Er staat geen bebouwing op de akker en er zijn ook geen bomen met geschikte holtes voor vleermuizen aanwezig. Effecten op boom- en gebouwbewonende soorten vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Afbeelding 2.1: Links de zolder met gaten waar dakpannen ontbreken, rechts de beneden verdieping met overvloedig aanwezig spinrag (foto's: Laneco).

Conclusie

Effecten op verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van boombewonende en gebouwbewonende vleermuissoorten binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten. De bebouwing en het groen rondom het plangebied bieden luwte voor vleermuizen om langs te foerageren. Ze staan echter niet in verbinding met andere lijn elementen en vormen dus geen onderdeel van een vliegroute. Ook zijn er voldoende alternatieven als foerageergebied in de omgeving aanwezig.

2.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de volgende vogelsoorten gehoord en/of gezien: kauw (*Corvus monedula*), merel (*Turdus merula*) en huismus (*Passer domesticus*). Alle actieve nesten van vogels zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: ransuil (*Asio otus*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstering van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van

LVN gepubliceerd. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

De directe omgeving van het plangebied kan onderdeel uitmaken van foerageer- en rustgebied van roofvogels, zoals buizerd. In de bomen rondom het plangebied zijn geen horsten gevonden. Bovendien wordt het groen niet aangetast. Effecten op roofvogels kunnen worden uitgesloten.

In de omgeving is het voorkomen bekend van de relevante soorten kerkuil en ransuil. Kerkuil vestigt zich graag in gebouwen en ransuil broedt voornamelijk in hoge, donkere plekken in grote bomen.

Het huisje is weliswaar toegankelijk vanaf het dak, er zijn echter geen geschikte plekken voor kerkuil om te nestelen op de zolder. Bovendien zijn er geen braakballen of kalksporen aangetroffen op de zolder. Aan de voorzijde van het huisje staat een grote taxus die beperkt geschikt is voor ransuil. Er is echter geen nest van ransuil aangetroffen in de taxus. Bovendien blijft deze behouden. Effecten op kerk- en ransuil kunnen worden uitgesloten.

In de nabijgelegen schuren is huismus geconstateerd. Roepende mannetjes zijn waargenomen vanaf de nok van het dak.

Het huisje zelf heeft weliswaar toegang tot onder het dak maar is te tochtig en onbeschut voor huismus. Tijdens het veldbezoek is de zolder geïnspecteerd op aanwezigheid van nesten van huismus. De overzichtelijke binnenzijde van de zolder kon goed worden geïnspecteerd en bevat geen huismusnesten. Ook zijn er tijdens het bezoek geen territoriaal roepende mannetjes waargenomen in of nabij het huisje. Effecten op huismus kunnen dan ook worden uitgesloten.

Voor gierzwaluw is de bebouwing niet geschikt. Er zijn geen overhangende delen of geschikte ruimtes voor gierzwaluw om te kunnen nestelen. Effecten op gierzwaluw kunnen worden uitgesloten.

Het plangebied biedt beperkt geschikt leefgebied en nestlocaties voor diverse categorie 5-soorten, zoals ekster (*Pica pica*), koolmees (*Parus major*) en pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*). Het groen rondom het plangebied wordt op enkel lage struiken bij de akker na, niet verwijderd. Hier zijn tijdens het veldbezoek ook geen nesten in aangetroffen. Negatieve effecten worden uitgesloten op de categorie 5-soorten vogels.

Conclusie

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van jaarrond beschermde vogels. Ook is het plangebied geen belangrijk onderdeel van het foerageer of leefgebied van deze soorten. Effecten op jaarrond beschermde vogels worden uitgesloten.

2.5.5 Reptielen

Om een goed beeld te krijgen van de soorten reptielen en amfibieën die binnen het plangebied en de directe omgeving voorkomen, zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *De amfibieën en reptielen van Nederland* (Creemers en Van Delft, 2009), *Atlas van Amfibieën en Reptielen* (De Wild et al., 2016), www.verspreidingsatlas.nl/reptielen en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2010-2021).

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). In de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van de Europees beschermde soorten. Er zijn enkel waarnemingen bekend van zandhagedis (*Lacerta agilis*) in de duingebieden langs de kust.

Conclusie

Wegens het ontbreken van geschikt habitat in en rondom het plangebied kan het voorkomen van beschermde soorten reptielen worden uitgesloten.

2.5.6 Amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen en dergelijke en voor sommige soorten vergraafbaar zand).

In de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde amfibieën voorkomen, zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculentus*), gewone pad (*Bufo bufo*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*). Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Van de niet-vrijgestelde nationaal en Europees beschermde soorten amfibieën komen in de ruime omgeving van het plangebied rugstreeppad (*Epidalea calamita*) voor en zijn er enkele waarnemingen van meerkikker (*Pelophylax ridibundus*) gedaan. Het plangebied bestaat uit een huisje op een volledig bestraatte omgeving en een droge akker. De akker is mogelijk geschikt voor rugstreeppad door de aanwezige vergaafbare grond. Deze wordt echter intensief bewerkt en er is geen geschikt voortplantingswater in de omgeving van de akker. De aanwezige watergang naast de akker is te diep ingesneden, waardoor het water niet snel kan opwarmen door de zon en er is onvoldoende dekking. Bovendien worden hier geen ingrepen uitgevoerd. Meerkikker is een soort die in water voorkomt wat een onderdeel is van meerdere grotere watersystemen. Deze zijn in, en in de omgeving van het plangebied niet aanwezig. Negatieve effecten op deze soorten zijn daarom uitgesloten.

Conclusie

Wegens het ontbreken van geschikt habitat in het plangebied kan het voorkomen van beschermde soorten amfibieën worden uitgesloten.

2.5.7 Vissen en ongewervelden

Beschermde vissoorten en de meeste tweekleppigen en mollusken zijn over het algemeen gebonden aan specifieke beek- of riviersystemen of watergangen met een goed ontwikkelde watervegetatie en een sliblaag. Door het ontbreken van geschikt water in en in de directe omgeving van het plangebied is aanwezigheid van beschermde vissoorten, tweekleppigen en mollusken uitgesloten. Ook worden er geen werkzaamheden in de watergangen uitgevoerd.

Conclusie

Voor beschermde soorten zoals tweekleppigen, mollusken en beschermde vissoorten, beschikt het plangebied niet over de vereiste habitats. Op basis van het eenmalige veldbezoek en het bronnenonderzoek is aanwezigheid van deze soortgroepen uitgesloten.

2.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Het plangebied omvat geen geschikt habitat voor beschermde insectensoorten. Aanwezigheid van beschermde insectensoorten binnen het plangebied is uitgesloten.

Conclusie

Voor beschermde insectensoorten en overige soortengroepen beschikt het plangebied niet over de vereiste habitats. Op basis van het eenmalige veldbezoek en het bronnenonderzoek is aanwezigheid van beschermde insectensoorten uitgesloten.

3 CONCLUSIE

Het plangebied aan de Boogaardweg 2 te Zonnemaire bestaat uit een huisje en een deel van een akker waarop o.a. winterwortel wordt geteeld. Men is van plan om het huisje te slopen en een deel van de akker te gebruiken voor de bouw van een nieuw woonhuis. Voordat werkzaamheden plaatsvinden, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Door de voorgenomen ontwikkeling gaat geen oppervlakte van NNN-gebied verloren en is er geen sprake van een wezenlijke aantasting van de waarden en kenmerken van het NNN. Effecten op het NNN worden daarom uitgesloten.

3.1.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen overige beleidskaders van toepassing binnen het plangebied.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Grevelingen' ligt op circa 2 kilometer afstand. Door de beoogde ontwikkeling gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Door de bouw van een nieuwe woning zal naast de bouw en sloopactiviteiten het aantal verkeersbewegingen toenemen. Hierdoor neemt de uitstoot van stikstof toe. Een Aeries berekening is nodig om aan te tonen of dit effect heeft op het nabijgelegen Natura 2000-gebied.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hier niet van toepassing.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

De meeste (mogelijk) voorkomende beschermde soorten vallen onder een algemene vrijstellingslijst die de provincie Zeeland heeft vastgesteld voor nationaal beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten mogen op basis van een algemene, landelijk geldende vrijstelling worden aangetast zonder dat er sprake is van procedurele consequenties, mits de zorgplicht wordt gehandhaafd.

Op basis van de verspreidingsgegevens, de aanwezige habitattypen en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten worden er van de (niet vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde planten- en/of diersoorten geen aantasting van groeiplaatsen, verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van het leefgebied verwacht op de ingreeplocatie. Bij de werkzaamheden geldt altijd de zorgplicht, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. De sloop van het huisje en de bouw van een nieuwe woning kan dan ook zonder gevolgen voor de Wet natuurbescherming plaats vinden.

3.4.1 Algemene voorwaarden

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - werkzaamheden, zoals graaf- en kapwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, te starten voor of na het voortplantingsseizoen (wat globaal loopt van april - augustus);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.
- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels) mag van deze voorwaarde worden afgeweken.

3.4.2 Aanbevelingen

Ook zijn er vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van een natuurinclusieve inrichting en een verhoging van de biodiversiteit:

- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten zoals: els, esdoorn, zomerlinde, winterlinde, eik, zoete kers, vuilboom, inheemse vogelkers, Gelderse roos, kardinaalsmuts, lijsterbes, hazelaar, heggenroos, bosroos, hondsroos, sleedoorn en meidoorn. Dergelijke soorten bevorderen de aanwezigheid van een keten aan soorten (zoals insecten, vogels en vleermuizen)
- Gebruik bij de inrichting voor nieuwe verlichting gebundelde en naar beneden gerichte armaturen die niet uitstralen naar de omgeving.
- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouwvleermuiskasten of door op een hoogte van 2,5 meter en hoger in muren in verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open

stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen. Een andere optie is het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken.

- Nieuwbouw kan ook geschikt worden gemaakt voor huismus en gierzwaluw door bijvoorbeeld:
 - Het plaatsen van gevelkasten;
 - Het twee pannen hoger plaatsen van vogelschroot;
 - Het laten oversteken van de nokpannen en het opruwen van de windveren onder de nokpannen.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (redactie). (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Leiden, Nederland: Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Creemers, R.C.M. & Van Delft, J.J.C.W. (redactie). (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Leiden, Nederland: Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

De Wild, W.W., Brekelmans, F.L.A., Van Emmerik, W.A.M. & Spier, J.L. (2016). *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. Utrecht, Nederland: RAVON.

Limpens, H., Mosterd, K. & Bongers, W. (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht, Nederland: KNNV Uitgeverij.

Websites

NDFF 2010-2021 (Nationale Databank Flora en Fauna) (2021). *Uitvoerportaal. Kaart*. <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

NDFF & RAVON (2021). NDFF Verspreidingsatlas Amfibieën. <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>

NDFF & RAVON (2021). NDFF Verspreidingsatlas Reptielen. <https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen>

PDOK Viewer (2021). *PDOK*. www.pdok.nl/viewer/#